

Vlaamse Vereniging voor Pastores (VVP) ??? Juridisch luik preliminair

Bert Vanderhaegen

Wetgeving

- **Wet van 31 maart 1898** (wet op de beroepsverenigingen)
- **Wet van 15 september 2006** (wet tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen)
 - Geen substantiële veranderingen aan de wet van 31 maart 1898

Wetgeving

- **KB 17 augustus 2007** (uitvoering van artikel 6 van de wet van 31 maart 1898 en tot opheffing van het Regentsbesluit van 23 augustus 1948 genomen in uitvoering van artikel 6 van de wet van 31 maart 1898 op de beroepsverenigingen)
- **KB 2 juli 2009** (wijziging van KB van 17/08/2007)

Memo prof.dr. Kurt Martens (Catholic University of America)

- Geen verwijzing naar de wet van 1898
- Welk ministerie kiezen: volksgezondheid of justitie?
- Keuze bepaalt welke wetgeving er moet veranderen:
 - Wetgeving op de uitoefening van de gezondheidszorg (*gezondheidszorgberoepen*)
 - Erkenning als bijzonder bedienaar van de eredienst + aanpassing van de wet van 2 augustus 1974 betreffende de wedden van de titularissen van sommige openbare ambten en van de bedienaars van de eredienst

Memo prof.dr. Kurt Martens (Catholic University of America)

- Martens → Ministerie van Volksgezondheid
 - Bedienaars eredienst = territoriale pastoraal
 - Gedenk de problemen van de parochie-assistenten
 - Blokvorming van pastores met kerkelijke overheid: geen binnenkerkelijke discussies meenemen naar de burgerlijke overheid
 - Wedden van de bedienaars van de eredienst zijn laag → forse weddevermindering

Memo prof.dr. Kurt Martens (Catholic University of America)

- Specifieke wetgeving voor pastores in de gezondheidszorg naar analogie van de aalmoezeniers in de strafinrichtingen (Justitie) en bij de krijgsmacht (Defensie)
- Erkenning door Volksgezondheid heeft als voordeel dat andere items onmiddellijk mee aangepakt kunnen worden cfr. toegang tot patiëntendossier
- Nadeel: minister

Wat is een beroepsvereniging?

- De beroepsvereniging is een vereniging uitsluitend gevormd voor de **studie, de bescherming en de ontwikkeling van de beroepsbelangen van haar leden**. De verenigingen mogen zelf noch een beroep uitoefenen, noch handel drijven. Zij kunnen echter bepaalde handelingen stellen die omschreven zijn in de desbetreffende wet van 31 maart 1898.

Wie erkent?

- Beroepsvereniging → rechtspersoonlijkheid
→ Minister die Middenstand onder zijn bevoegdheid heeft (sinds 15/09/2006 niet meer Raad van State)
 - *Politiek klimaat meten?*
 - *Statistieken verzamelen?*
 - *Praat de overheid alleen met die verenigingen die reeds een drietal jaar bestaan?*
 - *Oprichten van VZW?*

Erkenning door kerkelijke overheid?

- Civielrechterlijke **EN/OF** kerkelijke erkenning nastreven?
- Indien kerkelijke erkenning nagestreefd en bekomen wordt → ook civielrechterlijk laten vastleggen dat het om een 'rooms-katholieke' beroepsvereniging gaat?
 - Maar identiteit kan toch alleen maar katholiek zijn aangezien het gaat om verzekeren van continuïteit van de pastorale zorg?

Wet op de beroepsverenigingen (1898)

- Beroepsvereniging mag zelf geen beroep of ambacht uitoefenen
- Aan- en verkopen nodig tot het in stand houden van de leerwerkhuizen zijn toegelaten
- Verder laat de wet toe dat vee, machines en andere werktuigen aangekocht mogen worden en door de leden gebruikt of gehuurd
- Geen winst maken

Wet op de beroepsverenigingen (1898)

- Moet minstens zeven werkende leden hebben
- **Ereleden** mogen aangenomen worden, zelfs indien deze niet tot het vak behoren; het getal der ereleden mag echter niet meer bedragen dan een vierde der werkende leden

Wet op de beroepsverenigingen (1898)

- Art. 8. De vereniging mag **in rechte optreden**, hetzij om te eisen, hetzij om te verweren, **voor de verdediging van de persoonlijke rechten waarop haar leden aanspraak mogen maken als deelgenoten**, onverminderd het recht voor die leden om rechtstreeks op te treden, zich bij het geding aan te sluiten of tussen te komen in de loop van het rechtsgeding. Dat is namelijk het geval voor de rechtsgedingen tot uitvoering van de overeenkomsten gesloten door de vereniging voor haar leden, en voor de rechtsgedingen tot vergoeding der schade veroorzaakt door het niet uitvoeren van die overeenkomsten.

Wet op de beroepsverenigingen (1898)

- Art. 11. De vereniging mag, in eigendom noch anderszins, andere onroerende goederen bezitten dan die nodig zijn voor het inrichten van haar vergaderingslokalen, burelen, beroepsscholen, bibliotheken, verzamelingen, laboratoria, proefvelden, bergplaatsen voor vee, machines en werktuigen, plaatsingsburelen, arbeidsbeurzen, leerwerkhuizen, godshuizen en gasthuizen.

CIC 1983

- Can. 298 - § 1 **In de Kerk zijn verenigingen** welke onderscheiden zijn van de instituten van gewijd leven en de sociëteiten van apostolisch leven, **waarin christengelovigen**, hetzij clerici hetzij leken hetzij clerici en leken samen, **in gemeenschappelijke inspanning ernaar streven** een meer **volmaakt leven** te leiden of de **publieke eredienst of de christelijke leer te bevorderen**, of **andere werken van apostolaat**, namelijk initiatieven van evangelisatie, werken van vroomheid of caritas, te beoefenen en de tijdelijke orde met christelijke geest te bezielen.
§ 2 Christengelovigen dienen vooral van die verenigingen lid te worden welke door de bevoegde kerkelijke overheid ofwel opgericht ofwel geprezen of aanbevolen zijn.

Recht om vereniging op te richten

- Can. 299 - § 1 Het komt de christengelovigen onverkort toe om door het aangaan van een onderlinge private overeenkomst verenigingen op te richten om de doelstellingen waarover in can. 298, § 1, na te streven, onverminderd het voorschrift van can. 301, § 1.
§ 2 Dergelijke verenigingen worden, ook als zij door het kerkelijk gezag geprezen of aanbevolen worden, **private verenigingen** genoemd.
§ 3 Geen enkele private vereniging van christengelovigen wordt in de Kerk erkend tenzij haar statuten door de bevoegde overheid beoordeeld zijn.

Gebruik van de term 'katholiek'

- Can. 300 - Geen enkele vereniging mag de naam "**katholiek**" aannemen tenzij met toestemming van de bevoegde kerkelijke overheid, volgens can. 312.

CIC 1983

- Can. 301
 - § 1 Het komt alleen de bevoegde kerkelijke overheid toe verenigingen van christengelovigen op te richten welke zich ten doel stellen de christelijke leer in naam van de Kerk over te dragen of de publieke eredienst te bevorderen, of welke andere doelstellingen beogen waarvan de behartiging uit de aard van de zaak aan dit kerkelijk gezag voorbehouden is.
 - § 2 De bevoegde kerkelijke overheid kan, als zij dit wenselijk oordeelt, ook verenigingen van christengelovigen oprichten om andere geestelijke doelstellingen rechtstreeks of onrechtstreeks na te streven, waarvan de verwezenlijking niet voldoende verzekerd is door initiatieven van private personen.
 - § 3 Verenigingen van christengelovigen die door de bevoegde kerkelijke overheid opgericht worden, worden publieke verenigingen genoemd.

CIC 1983

- Can. 304
 - § 1 Alle verenigingen van christengelovigen, hetzij publieke hetzij private, met welke titel of naam zij ook genoemd worden, dienen hun eigen statuten te hebben waarin omschreven worden de doelstelling van de vereniging of haar sociaal object, haar zetel en bestuur en de voorwaarden welke vereist zijn om er deel van uit te maken, en waarin haar werkwijzen bepaald worden, evenwel rekening houdend met de nood of het nut van tijd en plaats.
 - § 2 Zij dienen een titel of naam te kiezen die aan de gebruiken van tijd en plaats aangepast is en waarvan de keuze vooral bepaald is door de doelstelling die zij beogen.

CIC 1983

- Can. 305
 - § 1 Alle verenigingen van christengelovigen staan onder toezicht van de bevoegde kerkelijke overheid wier taak het is ervoor te zorgen dat in deze de integriteit van geloof en zeden behouden blijft, en te waken dat er geen misbruiken sluipen in de kerkelijke discipline; aan haar komt dan ook de plicht en het recht toe om volgens het recht en de statuten deze verenigingen te visiteren; ook vallen zij onder het bestuur van deze overheid overeenkomstig de voorschriften van de canones die volgen.
 - § 2 Onder toezicht van de Heilige Stoel staan de verenigingen van gelijk welke soort; onder toezicht van de plaatselijke Ordinaris staan de diocesane verenigingen alsmede de andere verenigingen in zover zij in het bisdom hun werkzaamheden uitoefenen.

CIC 1983

- Can. 309 - Wettig opgerichte verenigingen hebben het recht, volgens het recht en de statuten, bijzondere normen uit te vaardigen welke op de vereniging zelf betrekking hebben, vergaderingen te houden, en bestuurders, functionarissen, medewerkers en beheerders van goederen aan te wijzen.

CIC 1983

- Can. 312 - § 1 De overheid bevoegd tot het oprichten van publieke verenigingen is:
 1. voor universele en internationale verenigingen de Heilige Stoel;
 2. voor nationale verenigingen, die namelijk krachtens hun oprichting zelf ertoe bestemd worden hun activiteit in de gehele natie uit te oefenen, de bisschoppenconferentie in haar gebied;
 3. voor diocesane verenigingen de diocesane Bisschop in zijn eigen gebied, maar niet de diocesane Administrator, met uitzondering evenwel van die verenigingen waarvan het recht tot oprichting krachtens een apostolisch privilege aan anderen voorbehouden is.

§ 2 Voor de geldige oprichting van een vereniging of van een afdeling van een vereniging in een bisdom, ook al geschiedt deze krachtens een apostolisch privilege, is de schriftelijke toestemming van de diocesane Bisschop vereist; de toestemming evenwel welke door de diocesane Bisschop verleend is voor de oprichting van een huis van een religieus instituut, geldt ook voor de oprichting in dat huis of in een daaraan verbonden kerk van een vereniging welke aan dat instituut eigen is.

CIC 1983

- Can. 315 - Publieke verenigingen kunnen uit eigen beweging initiatieven ondernemen die bij hun eigen aard passen, en zij worden geleid volgens de statuten, onder de hogere leiding echter van de kerkelijke overheid waarover in can. 312, § 1.

CIC 1983

- Can. 316
 - § 1 Wie publiek het katholiek geloof verworpen heeft of van de gemeenschap van de Kerk afgevallen is of door een opgelegde of verklaarde excommunicatie getroffen is, kan niet geldig in publieke verenigingen opgenomen worden.
 - § 2 Wettig ingeschrevenen die in een situatie komen waarover in § 1, dienen na voorafgaande vermaning uit de vereniging verwijderd te worden, met inachtneming van haar statuten en met behoud van het recht op beroep op de kerkelijke overheid waarover in can. 312, § 1.

CIC 1983

- Can. 317
 - § 1 Tenzij iets anders in de statuten voorzien wordt, komt het de kerkelijke overheid waarover in can. 312, § 1, toe de bestuurder van een publieke vereniging die door de publieke vereniging zelf gekozen is, te bevestigen of, wanneer hij voorgedragen is, aan te stellen of op grond van eigen recht te benoemen; ...
 - § 3 In verenigingen die geen clericale verenigingen zijn, kunnen **leken de functie van bestuurder uitoefenen**, een cappellanus of een kerkelijke assistent mag niet in die functie aangesteld worden, tenzij in de statuten iets anders voorzien wordt.
 - § 4 In publieke verenigingen van christengelovigen welke **rechtstreeks op de uitoefening van apostolaat gericht zijn, mogen zij die in politieke partijen een leidende functie vervullen, geen bestuurder zijn.**

CIC 1983

- Can. 318 –
 - § 1 In bijzondere omstandigheden, waar ernstige redenen dit eisen, kan de kerkelijke overheid waarover in can. 312, § 1, een **commissaris** aanwijzen, die in haar naam de vereniging tijdelijk bestuurt.
 - § 2 **De bestuurder van een publieke vereniging kan om een goede reden ontslagen worden door degene die hem benoemd of bevestigd heeft**, na echter zowel de bestuurder zelf als de hogere functionarissen van de vereniging volgens de statuten gehoord te hebben; ...

CIC 1983 – Publieke verenigingen

- Can. 320 –
 - § 1 Verenigingen die door de Heilige Stoel opgericht zijn, kunnen alleen door deze opgeheven worden.
 - § 2 **Wegens ernstige redenen kunnen door de bisschoppenconferentie verenigingen welke door haar opgericht zijn, opgeheven worden**; door de diocesane Bisschop verenigingen die door hem zijn opgericht, ...
 - § 3 Een publieke vereniging mag niet door de bevoegde overheid opgeheven worden, tenzij na haar bestuurder en de andere hogere functionarissen gehoord te hebben.

CIC 1983 – Private verenigingen

- Can. 321 - Private verenigingen worden door de christengelovigen geleid en bestuurd volgens de voorschriften van de statuten.

CIC 1983

- Can. 322
 - § 1 Een private vereniging van christengelovigen kan rechtspersoonlijkheid verwerven door middel van een formeel decreet van de bevoegde kerkelijke overheid waarover in can. 312.
 - § 2 Geen enkele private vereniging van christengelovigen kan rechtspersoonlijkheid verwerven tenzij haar statuten door de kerkelijke overheid waarover in can. 312, § 1, goedgekeurd zijn; de goedkeuring van de statuten echter verandert niet de private aard van de vereniging.

CIC 1983

- Can. 323
 - § 1 Hoewel private verenigingen van christengelovigen autonomie genieten volgens can. 321, staan zij onder toezicht van de kerkelijke overheid volgens can. 305, en eveneens onder het bestuur van deze overheid.
 - § 2 Het komt ook aan het kerkelijk gezag toe, met inachtneming evenwel van de autonomie welke de private verenigingen eigen is, toezicht uit te oefenen en ervoor te zorgen dat versnippering van krachten vermeden wordt, en dat de uitoefening van hun apostolaat op het algemeen welzijn gericht is.

CIC 1983

- Can. 324
 - § 1 Een private vereniging van christengelovigen wijst vrij haar bestuurder en functionarissen aan, volgens de statuten.
 - § 2 Een private vereniging van christengelovigen kan, indien zij een geestelijk raadsman wenst, deze vrij kiezen onder de priesters die wettig de bediening in het bisdom uitoefenen; deze behoeft echter de bevestiging van de plaatselijke Ordinaris.

CIC 1983

- Can. 326
 - § 1 Een private vereniging van christengelovigen houdt op te bestaan volgens de statuten; zij kan ook door de bevoegde overheid opgeheven worden, als haar activiteit tot ernstige schade strekt van de kerkelijke leer of discipline, of tot ergernis is van de gelovigen.
 - § 2 De bestemming van de goederen van een vereniging welke opgehouden heeft te bestaan, moet volgens de statuten bepaald worden, behoudens verworven rechten en de wil van de schenkers.

CIC 1983

- Can. 329 - De bestuurders van verenigingen van leken dienen er zorg voor te dragen dat de leden van de vereniging naar behoren gevormd worden om het apostolaat uit te oefenen dat leken eigen is.

Nog heel veel vragen !!!!